

■ Неасабісты суб'ектыў

Рахунак на сумленне

Рублі, капейкі і сапраўдная цана

ПРА таксіста, які ўзяў з пасажырка за дзесяць кіламетраў праезду больш за шэсцьдзясят рублёў і дзякуючы гэтаму зрабіўся сапраўднай зоркай інтэрнэту, я раней, чым з сёцтва, даведлася па «сарафанным радыё». Ехалі з мамай у ліфце медыцынскага цэнтра і ўголас разважалі, ці дачакаўся нас кіроўца таксі, на якім мы прыбылі сюды. Пажылая кабетка, што спускалася разам з намі і была сведкай нашай гаворкі, ужо калі падыходзілі да дзвярэй, гукнула ўслед: «Не садзіцеся ў машыну, што стаіць, лепей выйціце. А то заплаціце шэсцьдзясят тры рублі! Што гэта робіцца! Зусім сорам і сумленне людзі страцілі!»

Дадому мы даехалі без асаблівых праблем: згодна з тарифам за сем з паловай рублёў. Па дарозе пагаварылі з таксістам пра яго калегу, які заламаў людзям такую цану — прычым не выпадкова, не памыліўшыся, а абсалютна свядома — такія ў яго расцэнкі. Аляксеі, наш кіроўца, малады ўсмешлівы хлопец, галоўнага героя гэтай «скавпнай» гісторыі ніякім чынам не асуджаў, нават выказаў разуменне: маўляў, зараз і бензін дарагі, і тэхаслугуванне. Да таго ж расцэнкі ў таго таксіста былі напісаныя, пасажырка іх бачыла (іншая справа, чаму менавіта 5,5 рубля за кіламетр? Ці не таму, што «бюджэтны» самы распаўсюджаны тариф — 55 капеек? А многія дагэтуль у новых рублях-капейках блытаюцца...). Калі ж я спытала ў Аляксея прамым тэкстам, чаму ж ён не сыдзе ў падобны індывідуальны бізнес, калі справа, па ўсім відаць, выгадная і зусім не супрацьзаконная, хлопец толькі плячыма паціснуў: «Я лепей дзесяць рэйсаў зраблю замест аднаго, каб тыя ж грошы зарабіць. Людзі цяпер небагата жывуць, на ўсім стараюцца эканоміць. Тое ж таксі без пільнай патрэбы не выклікаюць. Браць з іх вялізныя грошы — гэта ж зусім сумленне не мець. Але тут асабістая справа кожнага...»

Яўчора назірала, як адна бабуля таргавалася, а пасля сварылася з кабетай, што каля нашага супермаркета штучныя кветкі прадае. Як толькі цяплее, іх у нашых гарадах — прачма: перад Радаўніцай падобныя ружы ды гваздзікі вельмі хадавы тавар. Сезонны, праўда, але для гандлю даволі выгадны, бо не псуецца, і непрададзеныя рэшткі можна пакінуць і на наступны год. Што, мяркуючы па асартыменце, гандлярка і зрабіла. «Дзіцятка, у цябе ж гэтыя кветачкі па пяць тысяч за галінку былі, а цяпер ты іх па чатыры рублі прадаеш...» «Што ж вы хочаце, жыццё даражэе». «Але ж не настолькі. Гэта ж ты цану ў восем разоў павялічыла! Ці ж можна так? Сумленне ў вас ёсць?» «Бач, якая на падлік хуткая! Не хочаш — не купляй», — злосна агрызнулася кабетка, нервова папраўляючы шыкоўны букет штучных півоняў, на якіх калыхаўся прылеплены напісаны ручкай цэтлік: «1 шт. 15 руб.»...

ГЭТА, пэўна, тыповая карціна для любога грамадства: калі надыходзіць няпросты для ўсіх часы, знаходзяцца тыя, хто імкнецца за кошт іншых быць «у шакаладзе», апраўдваючы свае дзеянні тымі ж няпростымі часамі. І неабавязкова парталам, праз які пачынае, як атрутны газ, выдзяляцца чалавечая скавпнасць, служыць нейкая лакальная або глабальная катастрофа. Гэта можа быць, напрыклад, дэнамінацыя з увядзеннем абсалютна новых грашовых знакаў, як у нашым выпадку. І пакуль людзі прывыкаюць да новай рэчаіснасці, да таго, што рубель — гэта не дробная манета, што атрымліваем

іх ужо не мільёны, а ўсяго некалькі соцень, можна паспрабаваць «наварыць» прыбытак. Прычым спрабуюць гэта рабіць не толькі гандляры-прыватнікі, але і буйныя гандлёвыя сеткі са сваімі цэнамі ды «зніжкам» (вы заўважылі, колькі цэннікаў апошнім часам заканчваецца на 99 капеек?). І хто думае пра пенсіянера, для якога гэтыя 99 капеек становяцца сапраўдным шокам на касе, бо ён жа глядзеў на суму ў рублях і радаваўся, што ўдалося сэканоміць на лішні пакет малака?..

Здаецца, мы чарговы раз спрабуем перапісаць свой генетычны код, адкідаючы сумленне як непатрэбнае і нават шкоднае ў сучасных варунках паняцце. Ва ўсе часы менавіта сумленне і сорам для беларусаў былі вызначальнымі ў паводзінах. Калі рабілі нешта, што супярэчыла няпісаным маральным нормам, — хаваліся, не выстаўлялі гэта на паказ. Чаму ж цяпер усё часцей становіцца інакш, і спекулюючы, здзіраючы з небагатых суайчыннікаў неапраўдана вялікія грошы, можна рабіць гэта адкрыта, не саромеючыся, і, калі пашанцуе, як таму таксісту, нават стаць героем дня ў інтэрнэце?..

КРЫЗІС, скажаце? Адзін праваслаўны святар нядаўна згадаў варыянт перакладу грэчаскага слова «крызіс» — суд. На якім усё мы — адказчыкі. Найперш перад уласным сумленнем. Калі мы, вядома, яшчэ памятаем, што гэта такое.

Алена ЛЯЎКОВІЧ. alena@zviazda.by

УП «Мінская волна»
 220039, г. Мінск, ул. Чкалова, д. 5
 Рекламная служба: (017) 228-13-44
 e-mail: reklamamv@mail.ru
www.mvradio.by

радио

97,4 FM - Мінск, Логойск, Смолевічы, Жодніно 102,4 FM - Мядель
 102,6 FM - Крупкі 104,2 FM - Борисав
 104,8 FM - Копыль, Столбцы, Несанж, Клецкі, Баранавічы
 105,3 FM - Салігорск, Слуцк, Лобань 105,5 FM - Берасцяне, Чэрвень
 105,6 FM - Стары Дарэж 107,4 FM - Могольчыно

Хорошее радио — для хороших людей!

УНП 690262864

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
20 сакавіка.
Месяц у сузор'і Скарпіёна.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.19	19.18	11.59
Віцебск —	7.09	19.07	11.58
Магілёў —	7.10	19.08	11.58
Гомель —	7.06	19.04	11.58
Гродна —	7.35	19.33	11.58
Брэст —	7.35	19.34	11.59

Імяніны

Пр. Ульяны, Васіля, Вячаслава, Герасіма, Данілы, Паўла, Рыгора, Якава, К. Гертруды, Рэгіны, Збігнева, Патрыка, Яна.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

ГРОДНА
737мм рт.сл.
+3...+5°C
+4...+6°C

МІНСК
727мм рт.сл.
+2...+4°C
+1...+3°C

МАГІЛЕЎ
732мм рт.сл.
0...+2°C
+2...+4°C

БРЭСТ
738мм рт.сл.
+4...+6°C
+4...+6°C

ГОМЕЛЬ
738мм рт.сл.
0...+2°C
+4...+6°C

ВІЦЕБСК
735мм рт.сл.
+2...+4°C
+2...+4°C

Геамагнітныя ўзрушэнні

Абазначэнні:
 ■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 ■ невялікія геамагнітныя узрушэнні
 ■ слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +4...+6°C	КІЕЎ +3...+5°C	РЫГА +5...+7°C
ВІЛЬНЮС +5...+7°C	МАСКВА +5...+7°C	С.ПЕЦЯРБУРГ +2...+4°C

УСМІХНЕМСЯ

Павесіў навігатар у машыну. З мужчынскім голасам.

Цяпер жонцы і цешчы ёсць з кім спрацацца.

— Ну, так, выпіў трохі перад абедам, таварыш міліцыянер. І, між іншым, цвёрда стаю на карачках!

Навіны спорту.
Учора расійскі біятланіст Яўген Усцюгаў стаў уладальнікам адразу трох залатых алімпійскіх меда-

лёў, якія ён выйграў у карты ў нарвежца Уле-Эйнара Б'ёрндалена.

Сталенне — гэта калі замест піва купляеш сок, таму што ён рэальна смачнейшы.

Дзеці — кветкі жыцця :)
 — Ма-а-ам, прынясі вады!
 — Устань і вазьмі!
 — Ма-а-ам, прынясі вады!
 — Будзеш ныць, вазьму рэмень!
 — Пойдзеш за рэменем, вады захапі!

Малюнак Алены ГУЦЮПА.

Даты Падзеі Людзі

17 САКАВІКА

1837 год — 180 гадоў з дня нараджэння Марцінкевіч (па мужы Асіповіч) Камілы Вінцэнтаўны, беларускай піяністкі, кампазітара, педагога, удзельніцы рэвалюцыйнага руху ў Беларусі ў 1860-я гады. Дачка В. Дуніна-Марцінкевіча. Яркі музычны талент і незвычайнае прафесійнае майстэрства ўжо ў юнацкай гады прынеслі ёй шырокую вядомасць. З 8-гадовага ўзросту выступала ў Беларусі, Літве, Украіне. Значны поспех мелі яе канцэрты з братам Міраславам у 1840 годзе ў Кіеве і ў 1850-м у Варшаве. Удзельнічала ў спектаклях тэатра Дуніна-Марцінкевіча. Выкладала музыку ў прыватных пансіёнах. У пачатку 1860-х гадоў прыняла актыўны ўдзел у рэвалюцыйным руху, за што праследавалася царскімі ўладамі. У 1863-м была выслана пад строгі паліцэйскі нагляд у Пермскую губерню. Толькі ў 1880 годзе цяжка хвораю ёй было дазволена вярнуцца на радзіму, дзе яна неўзабаве памерла.

1861 год — абнародаваны маніфест Аляксандра II аб адмене прыгоннага права ў Расіі. Асноўнай прычынай такога рашэння стаў крызіс прыгонніцкай сістэмы. У абстаноўцы сялянскіх хваляванняў, якія асабліва ўзмацніліся падчас Крымскай вайны, імператар Аляксандр II пайшоў на адмену прыгоннага права. 17 сакавіка, у апошні дзень Масленіцы, у Дараваль-

ную нядзелю, ва ўсіх цэрквах падчас абедні маніфест быў абнародаваны. Нягледзячы на важнасць гэтай падзеі, дзень прайшоў спакойна, і навіна не зрабіла асаблівага ўражання ў народзе, які наўрад ці цалкам усвядоміў яе эпахальнае значэнне. Увечары ў Вялікім тэатры публіка пасля спектакля пад воклічы «Ура!» двойчы выканала гімн «Боже, царя храни».

1907 год — 110 гадоў з часу стварэння Першай беларускай трупы Ігната Буйніцкага, беларускага прафесійнага тэатра. Існаваў у 1907—1913 гадах (да 1910 года як аматарскі). Створаны актёрам і тэатральным дзеячам І. Буйніцкім у маёнтку Палевічы (цяпер у Глыбоцкім раёне). Тэатр праводзіў вялікую асветніцкую работу, прапагандаваў беларускае мастацтва, садзейнічаў развіццю народнай творчасці, стварэнню аматарскіх тэатральных калектываў і выканаў важную ролю ў развіцці прафесійнага тэатральнага мастацтва ў Беларусі. Гастралюваў у Мінску, Полацку, Дзісне, Слуцку, Нясвіжы, Смаргоні, Капылі, Пецярбургу, Вільні, Варшаве. У рэпертуары былі: пастаноўкі «Модны шляхцюк» К. Каганца, «У зімовы вечар» і «Хам» Э. Ажэшкі, «Сватанне» і «Мядзведзь» А. Чэхава і іншых.

1908 год — нарадзіўся Барыс Палаявіч, рускі савецкі пісьменнік, грамадскі дзеяч, Герой Сацыялістычнай Працы. Аўтар «Аповесці пра сапраўднага чалавека», раманаў «Золата», «Доктар Вера», зборніка апавяданняў «Мы — савецкія людзі». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

Было сказана

Васіль ЗУЁНАК, паэт:
«Шляхі не купляюць за пяць капеек — Будуюць іх жыццём сваім».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1071.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

16 сакавіка 2017 года.